

Menniskan söker ofta efter sensationer; men äro dessa nyttiga? Jag tror det icke. Är så förhållandet med äldre, huru skall det då vara för yngre personer, för barn, som ofta medfölja sina målsmän till dylika exsekutioner.

Under åberopande af hvad jag nu anført, får jag ödmjukast föreslå, att Riksdagen måtte för sin del besluta, om sådan ändring i 2 Kap. 2 § Strafflagen, att dödsstraff ej vidare må offentligén verkställas.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 27 Januari 1868.

R. Adlersparre.

N:o 70.

Af Friherre Bildt, om anställande af undersökning rörande en jernvägslinie, utgående från Thureberg vid Stockholm—Upsala-banan öfver Almarestäk och Sevalla samt vidare öfver Smedjebacken emot Insjön i Dalarne.

Jag hade icke föreställt mig att vid denna riksdag fråga skulle väckas om andra jernvägsanläggningar än den nordvestra stambanan. Men då flera förslag blifvit framställda, dels om anläggande af en jernväg på ena sidan åt Dannemora och Gefle, på den andra åt Sala, dels om en jernväg genom Upland och Westmanland till Dalarne, och dels slutligen om en utredning angående den så kallade Falu—Frövibanans företräden eller egenskaper, anser jag mig icke böra undanhålla Stats-Utskottets och Riksdagens kännedom, det utlåtande, som afgifvits vid den förberedande handläggningen hos Stockholms stadsfullmäktige af frågan om den för Stockholm och dess naturliga handelsområde fördelaktigaste riktning för ifrågavarande jernväg.

Med ett lugn, en tålmodighet, som förtjenar Representationens erkännande har hufvudstaden hittills låtit sin handel genom tid efter annan skedda jernvägsanläggningar kringskäras och sin rörelse, genom ett fortsatt förminskande af dess naturliga handelsområde, aftyna. Bergslagerne, jernverkrörelsens hembygd, som företrädesvis borde hugnats af jernvägar, enär dessa äro vilkoret för en tidsenlig

utveckling af denna rörelse, hvars icke blott råvara men förädlade produkter icke kunna, dem förutan, med fördel transporteras, hafva likväl blifvit lottlösa vid den stora utdelningen. I denna trakt af ett jemförelsevis ringa område uppfordras den större delen af Sveriges jernmalmer och utvidgningen af denna rörelse begränsas endast af möjligheten af transport. Men dessa bergslagers eller rättare hela det norra, mellersta och östra Sveriges utveckling fordrar oeftergifligen en centralt belägen hufvudort för sin export, — bland hvilken må nämnas den just nu gryende jernexporten på Östersjöhamnarna, — som för sin import; och det är således icke blott såsom hufvudstad, men såsom medelpunkt för större delen af landets rörelse, som Stockholm sent omsider påkallar uppmärksamhet.

Sedan numera nästan hela det öfriga Sverige fått sitt behof af icke allenast stambanor, men äfven bibanor tillfredsstäldt; sedan erfarenheten gifvit vid handen, att trafikinkomsten å stambanorna, ehuru de *icke* blifvit anlagda der, hvarest de företrädesvis skulle blifvit inkomstgifvande, eller i bergslagerna, likväl öfverstiger de djerfvaste förhoppningar, och således, om de utsträcktes till dessa orter, sannolikt skulle blifva en verklig inkomstkälla, så torde tiden vara inne att landets hjerta, hufvudstaden, dess äldsta och naturligaste rörelsegren, jernverken, samt hela det norra, mellersta och östra Sveriges handelsintressen tillgodoses.

Det är af dessa skäl, som icke blott inom Upsala, Westerås och Stora Kopparbergs läns landsting, men äfven hos Stockholms stadsfullmäktige och administrativa myndighet i sednare tider upptagits frågan om den förmånligaste riktningen för en för dessa orter gemensam stambana. Sedan inom dessa provinser komitéer blifvit tillsatta för ärendets utredning, har, uppå derom gjord framställning, detsamma jemväl förevarit hos Stockholms stadfullmäktige. Dessas Berednings-utskott har enhälligt afgifvit ett utlåtande, hvaruti, jemte den ifrågavarande vägen till bergslagerna, för fullständighetens skull och för närmare belysande af den förmånligaste riktningen af denna väg jemväl finnes intaget ett utkast till *framtida* möjliga jernvägsanläggningar till Norrland och norra delarna af Norge, hvarom först i en aflägsen framtid kan blifva fråga.

Det är detta utlåtande med åtföljande kartor, som jag anhåller få öfverlemnna, med den reservationsvis uttalade önskan, att, *derest till följd af derom väckta förslager Riksdagen finner lämpligt att vid beviljandet af det utaf Kongl. Maj:t äskade slag till jernvägsundersökningar, uttala någon åsigt eller anhållan om föremålet för dessa undersökningar, dervid företrädesvis måtte komma i betraktande den af Berednings-utskottet förordade linie, som, utgående från Thureberg vid Stockholm—Upsalabanan öfver Almareståk och Sevalla, går till Norbergs samt vidare öfver Smedjebacken till Grängesbergs malmfält, emot Insjön i Dalarne.*

Stockholm den 27 Januari 1868.

Gillis Bildt.